

חלב עולמי

מקבץ ידיעות מענף החלב בעולם

1. מחירי מכסות החלב בגרמניה בשפל חסר תקדים

אפריל 2013

מחירי מכסות החלב בגרמניה התרסקו, לשפל חסר תקדים, מרמה של 0.05 אירו לק"ג בנובמבר 2012, לממוצע של 0.01 אירו לק"ג. רמת מחירים של 0.01 אירו לק"ג הייתה זהה במדינות מזרח ומערב גרמניה, אף שבעבר, נהנו מדינות מערב גרמניה מיתרון מסוים. הירידה שנרשמה החודש, בהשוואה לחודש נובמבר אשתקד, משמעותית בעיקר במדינות מערב גרמניה. על פי מידע של איגוד החקלאים של גרמניה, מדובר בירידה של 4 סנט - פי 2 מזו שהתרחשה באזורי מזרח גרמניה. ההיצע היה גבוה באופן משמעותי מהביקוש - 317,742 טון הוצע לעומת 172,865 טון בלבד שנדרשו - מצב שייצר עודפים בהיקף של קרוב ל-144,877 טון.

בהשוואה לנובמבר 2012, מספר המשתתפים בשוק ניד המכסות היה קטן יותר וכ-61 אחוזים מהם סיימו בהצלחה (1,408 ספקים, 1,496 קונים). אף קונה לא עזב בידיים ריקות.

שוק המכסות, המקיים שלושה מכרזים בשנה, הושק לראשונה באוקטובר 2000, אז הייתה הצעת המחיר 1.11 מארק לק"ג. כאשר התקיים שוק המכסות הראשון בגרמניה, לאחר שזו אימצה את מטבע האירו, ב-1 בינואר 2002, היה המחיר הממוצע 0.79 אירו לק"ג.

עם השנים ירדו המחירים, במהלך ארבע השנים האחרונות עמדה רמת המחירים מתחת ל-0.15 אירו לק"ג. מאז נובמבר 2010 עמד המחיר על רמה של 0.1 אירו לק"ג.

2. ענף החלב מוטרד מתכניות ניהול האספקה של האיחוד האירופי

אפריל 2013

דוברים בכירים של תעשיית החלב הצהירו בכינוס, שנערך לאחרונה בבריסל, כי תכניות הפרלמנט האירופי, להפעיל מחדש את ניהול אספקת החלב דווקא בזמנים של קשיי שוק, לא יהיו יעילות ואף יזיקו לענף החלב. בכינוס לקביעת מדיניות של מועצת אירופה לענייני חלב (European Dairy Association EDA), נסב עיקר הדיון על הצעות לקנוס יצרנים שירחיבו את היקף התפוקה שלהם, בזמן של צניחת מחירים. הפרלמנט האירופי תמך בהצעות אלה כחלק ממדיניותו בעניין רפורמה של מדיניות חקלאית משותפת (Common Agricultural Policy CAP) לשנים 2014-2020. דאגה רבה ליוותה את ההצעות האלה.

לדברי פרופסור מיכאל קין מאוניברסיטת קורק, מדיניות האיחוד עשתה כברת דרך מאז שימשו מכסות החלב פתרון לבעיית "הרי החמאה" כשנכנסו לתוקף בשנת 1984. בדבריו, טען קין שבכלכלה הפתוחה הרווחת

היום באיחוד האירופי, הודות להסכם ארגון הסחר העולמי בעניין סחר חקלאי, עשויים צעדי ניהול אספקת חירום להועיל למתחרים הבין-לאומיים של האיחוד יותר מאשר ליצרני האיחוד עצמו. "אם אירופה תפעיל מעצורים על תפוקה", הסביר הפרופסור, "יחושו במדינות שאינן חברות באיחוד יציבות או עליית מחירים ויגיבו בייצוב או בהגברת הייצור. לעומת זאת, בענף החלב של האיחוד האירופי יתרחשו עליות מחירים מוגבלות והייצור יפחת".

קין טען שבעת משבר בשוק, עומדות בפני האיחוד האירופי חלופות מעשיות ואטרקטיביות יותר, עם דגש על הקרן לייצוב הכנסה, שהוצעה כחלק מדינוני הרפורמה ב-CAP, וכן תכניות לשימור ולהתאמת דרכים אחרות להתמודדות, כגון קניית עודפי סחורות חלב. קין גם טען שפתרונות קיימים במגזר הפרטי, כמו ניהול מחירי משבר, שווקים עתידיים וחוזי אקדמה, יכולים גם הם למלא תפקיד.

לומדים לחיות עם חוסר יציבות

דובר נוסף בכינוס, מארק וורברגן מחברת קלאסן, מולנבייק ושות', צפה כי ענף החלב יחווה "זמנים מלהיבים" ככל שתעלה הדרישה הגלובלית. הוא צפה שבין השנים 2014 ו-2017 תתחיל אספקת החלב העולמית לפגור שוב אחרי היקף הדרישה, וזאת למרות חיסול המכסות באיחוד האירופי לאחר שנת 2015 וצמיחה רציפה כמעט של תפוקה בניו זילנד ובארצות-הברית. יצרני החלב באיחוד יאלצו ללמוד להתמודד עם שוק גלובלי הפכפך, ולשם כך תהיינה ההדרכה והתמיכה מצד הקואופרטיבים והבנקים שלהם חיונית ביותר.

ד"ר יאן מרטן וריג', המנהל לענייני חלב בין-לאומיים במועצת החלב ההולנדי, טען שייצרני החלב כבר מתכוננים לתקופה שלאחר ביטול המכסות, ומתייחסים ברצינות לאחריות שיש להם. החברות מבינות

רפת ומחלבה בהולנד

שלא תבכה על חלב שנשפך...

שירות למיכלי חלב

- מלאי זמין של חלפים מקוריים וחלופיים.
- מערכות בקרה ואזעקה למיכלי חלב.
- מערכות שטיפה.
- מערכות קירור מקדים.
- בוחשים ומערבלים.

בדיקה חינם לכל המתקשר עד 1.8.13

אגריקור AGRİKOR
שירותי קירור בע"מ
מערכות קירור מתקדמות לחקלאות ולתעשייה

הזית 110, מושב קדרון | טל': 08-8591873
פקס: 08-8597785 | נייד: 052-3266203
www.agrikor.co.il | agrikor@012.net.il

שוק הגבינות באלקמר בהולנד

שדיאלוג עם ספקים וערנות להתפתחויות בשוק הפכו לחיוניים עוד יותר, כמו גם השימוש הגדל בחוזי אספקה.

3. אזהרה לאי-יציבות נוספת בענף עם ביטול מכסות החלב

אפריל 2013

ניק הולט-מרטין, מחברת הייעוץ Dairy Group בבריטניה, מזוהר כי תנודתיות השוק תגבר כאשר יבוטלו מכסות ייצור החלב באיחוד האירופי, בשנת 2015. הולט-מרטין ציין שעליית מחירים, בהיקף של 20 אחוזים שנרשמה במכרז האחרון, במסגרת Global Dairy Trade GDT של חברת פונטרה, הייתה תזכורת לרגישותם של השווקים לאילוצי ההיצע. עונת הבצורת המאוחרת בניו זילנד ובאוסטרליה ואביב מאוחר בחצי הצפוני של כדור הארץ הספיקו כדי לעורר גל של עליות במחירי הסחורות. הולט-מרטין אמר עוד, שרצוי להיות מודאגים מרגישותם של השווקים לתנודות האספקה באיחוד האירופי. שמונה מדינות האיחוד, המובילות בייצור חלב (גרמניה, צרפת, בריטניה, הולנד, איטליה, פולין, ספרד ואירלנד), גדולות פי 6.75 מניו זילנד ואחראיות על 83 אחוזים מכלל תפוקת החלב של הגוש. אם ייצרו שמונה המדינות האלו רק אחוז אחד יותר, לאחר ביטול המכסות, ישתוו היקף זה לעליית הצמיחה הממוצעת בניו זילנד במהלך ארבע השנים האחרונות - 1.234 מיליון טון. עלייה של שלושה אחוזים תהיה שווה לשלוש שנות צמיחה בניו זילנד.

לדברי היועץ הבריטי, "החששות מעליית הייצור באיחוד האירופי אינן חסרות בסיס. בהיעדר מכסות חלב, עשויות חברות ציבוריות להטמיע בחוזים, פיקוח נפחים מחמיר. עם זאת, מרבית רשתות השיווק אינן מעוניינות לקבוע לחברות ברשת, כמה חלב עליהן לייצר. מה שחשוב להן הוא לקבל מהשוק את ההחזר הטוב ביותר בעבור החלב שהן מקבלות". בארצות-הברית, שם אספקה ודרישה מווסתות יותר על ידי החזרי שוק וכלכלת ייצור מאשר על ידי מזג האוויר, תנודה של אחוז אחד באספקה עשויה לייצר שינוי של עשרה אחוזים במחיר החלב הגולמי. כידוע, ביטול המכסות יתרחש בעוד פחות משנתיים. ייתכן כי עד אז תחלוף פריחת מחירי הסחורות הנוכחית והשווקים ינדדו למחוזות אחרים. "בהיעדר עלייה בצריכת השוק, צמיחה מהירה של אספקה, בעיקר בעודפי ייצוא, תגרום בסופו של דבר לנפילת מחירים", ציין הולט-מרטין. "ככל שהעלייה בייצור גדולה יותר, כך הצורך בתיקון מחירים משמעותי יותר". ■

